

กฎหมาย/ระเบียบที่มีการแก้ไขแล้ว

ที่	กฎหมายที่ขอแก้ไข	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไขใหม่
1	ประมวลกฎหมาย อาญา		
1.1	ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 1	ยังไม่มีนิยามความหมายของการข่มขืนกระทำ ชำเรา	เพิ่มนิยามความหมายของ “ ข่มขืนกระทำชำเรา ” ไว้ในมาตรา 276
1.2	ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 276	ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภริยาของ ตนโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลัง ประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถ ขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็น บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกได้กระทำ โดยมีหรือใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด หรือโดย ร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการ โทรมหญิง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึง ยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่น บาท หรือจำคุกตลอดชีวิต	ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลัง ประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้น เข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และ ปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของ ผู้อื่น ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุ ระเบิด หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิง หรือ กระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรส และคู่สมรสนั้นยังประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่

ที่	กฎหมายที่ขอแก้ไข	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไขใหม่
			<p>กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองประพฤตินอกรองโทษก็ได้ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาต่อไป และประสงค์จะหย่าให้คู่สมรสฝ่ายนั้นแจ้งให้ศาลทราบ และให้ศาลแจ้งพนักงานอัยการให้ดำเนินการฟ้องหย่าให้</p> <p style="text-align: center;">*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2550</p>

ที่	กฎหมายที่ขอแก้ไข	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไขใหม่
1.3	ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 277	<p>ผู้ใดกระทำชำเราเด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ซึ่งมีใช้ภริยาของตน โดยเด็กหญิงนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กหญิงอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาทหรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกหรือวรรคสองได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงและเด็กหญิงนั้นไม่ยินยอม หรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดหรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำที่ชายกระทำกับเด็กหญิงอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กหญิงนั้นยินยอม และภายหลังศาลอนุญาตให้ชายและเด็กหญิงนั้นสมรสกัน ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ</p>	<p>ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท</p> <p>การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสามได้กระทำโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกันและเด็กนั้นไม่ยินยอม หรือได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีกระทำต่อเด็กซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปี แต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม และภายหลังศาลอนุญาตให้ทั้งสองฝ่ายสมรสกัน ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ ถ้าศาลอนุญาตให้สมรสในระหว่างที่ผู้กระทำผิดกำลังรับโทษในความผิดนั้นอยู่ ให้ศาลปล่อยผู้กระทำความผิดนั้นไป</p>

ที่	กฎหมายที่ขอแก้ไข	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไขใหม่
1.4	ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 277 ทวิ	<p>ถ้าศาลอนุญาตให้สมรสในระหว่างที่ผู้กระทำผิดกำลังรับโทษในความผิดนั้นอยู่ ให้ศาลปล่อยผู้กระทำความผิดนั้นไป</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคแรก หรือมาตรา 277 วรรคแรกหรือวรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ</p> <p>(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>(2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p>	<p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2550</p> <p>ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 277 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ</p> <p>(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>(2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2550</p>
1.5	ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 277 ตี	<p>ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคสอง หรือมาตรา 277 วรรคสาม เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ</p> <p>(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>(2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต</p>	<p>ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคสาม หรือมาตรา 277 วรรคสี่ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ</p> <p>(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>(2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต</p> <p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2550</p>

ที่	กฎหมายที่ขอแก้ไข	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไขใหม่
1.6	ประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 286	<p>ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปีดำรงชีพอยู่แม่เพียง บางส่วนจากรายได้ของหญิงซึ่งค่าประเวณี ต้อง ระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้ง แต่หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาทหรือจำคุก ตลอดชีวิต</p> <p>ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับดำรง ชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียงสำหรับดำรงชีพและ</p> <p>(1) ปรากฏว่าอยู่ร่วมกับหญิงซึ่งค่าประเวณี หรือสมาคมกับหญิงซึ่งค่าประเวณีคนเดียวหรือ หลายคนเป็นอาจิดน</p> <p>(2) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์ อย่างอื่นโดยหญิงซึ่งค่าประเวณีเป็นผู้จัดให้ หรือ</p> <p>(3) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยหญิงซึ่งค่าประเวณี ในการทะเลาะวิวาทกับผู้ที่คบค้ากับหญิงซึ่ง ค่าประเวณีนั้น ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพอยู่จาก รายได้ของหญิงในการค้าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็นเช่นนั้น</p> <p>บทบัญญัติแห่งมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับ ค่าเลี้ยงดูจากหญิงซึ่งค่าประเวณี ซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยง ดูนั้นตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียมจรรยา</p>	<p>ผู้ใดอายุกว่าสิบหกปีดำรงชีพอยู่แม่เพียงบางส่วนจากรายได้ของผู้ซึ่ง ค่าประเวณี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่น สี่พันบาทถึงสี่หมื่นบาทหรือจำคุกตลอดชีวิต</p> <p>ผู้ใดไม่มีปัจจัยอย่างอื่นอันปรากฏสำหรับดำรงชีพ หรือไม่มีปัจจัยอันพอเพียง สำหรับดำรงชีพ และมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นดำรงชีพ อยู่จากรายได้ของผู้ซึ่งค่าประเวณี เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เป็นที่พอใจได้ว่ามิได้เป็น เช่นนั้น</p> <p>(1) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค่าประเวณี หรือสมาคมกับผู้ซึ่งค่าประเวณีคนเดียวหรือ หลายคนเป็นอาจิดน</p> <p>(2) กินอยู่หลับนอน หรือรับเงิน หรือประโยชน์อย่างอื่น โดยผู้ซึ่งค่าประเวณี เป็นผู้จัดให้</p> <p>(3) เข้าแทรกแซงเพื่อช่วยผู้ซึ่งค่าประเวณีในการทะเลาะวิวาทกับผู้ที่คบค้า กับผู้ซึ่งค่าประเวณีนั้น</p> <p>บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับค่าเลี้ยงดูจากผู้ซึ่งค่าประเวณี ซึ่งพึงให้ค่าเลี้ยงดูนั้นตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียมจรรยา</p> <p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2550</p>

ที่	กฎหมายที่ขอแก้ไข	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไขใหม่
2 2.1	<p>ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 246</p>	<p>ศาลมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับให้จำคุกไว้ก่อนจนกว่าเหตุอันควรทุเลาจะหมดไป ในกรณีต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) เมื่อจำเลยวิกลจริต (2) เมื่อเกรงว่าจำเลยจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก (3) ถ้าจำเลยมีครรภ์แต่เจ็ดเดือนขึ้นไป (4) ถ้าจำเลยคลอดบุตรแล้วยังไม่ถึงเดือน <p>ในระหว่างทุเลาการบังคับอยู่นั้น ให้ศาลสั่งพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ จัดให้บุคคลดังกล่าวแล้ว อยู่ในความควบคุมในสถานที่อันควร</p>	<p>เมื่อจำเลย สามปี ภริยา ญาติของจำเลย พนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุกร้องขอ หรือเมื่อศาลเห็นสมควร ศาลมีอำนาจสั่งให้ทุเลาการบังคับให้จำคุกไว้ก่อนจนกว่าเหตุอันควรทุเลาจะหมดไป ในกรณีดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) เมื่อจำเลยวิกลจริต (2) เมื่อเกรงว่าจำเลยจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก (3) ถ้าจำเลยมีครรภ์ (4) ถ้าจำเลยคลอดบุตรแล้วยังไม่ถึงสามปี และจำเลยต้องเลี้ยงดูบุตรนั้น <p>ในระหว่างทุเลาการบังคับอยู่นั้นศาลจะมีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวอยู่ในความควบคุมในสถานที่อันควรนอกจากเรือนจำหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมายจำคุกก็ได้ และให้ศาลกำหนดให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายนั้นเป็นผู้มีหน้าที่และรับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่ง</p> <p>ลักษณะของสถานที่อันควรตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต้องกำหนดวิธีการควบคุมและบำบัดรักษาที่เหมาะสมกับสภาพของจำเลย และมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นด้วย</p> <p>เมื่อศาลมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว หากภายหลังจำเลยไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือมาตรการตามวรรคสามหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือให้ดำเนินการตามหมายจำคุกได้</p>

ที่	กฎหมายที่ขอแก้ไข	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไขใหม่
2.2	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 247 วรรค 2	หญิงใดจะต้องประหารชีวิต ถ้ามีครรภ์อยู่ หรือไว้จนคลอดบุตรเสียก่อนแล้วจึงให้ประหารชีวิต	<p>ให้หักจำนวนวันที่จำเลยอยู่ในความควบคุมตามมาตรานี้ออกจากระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษา</p> <p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2550</p> <p>หญิงใดจะต้องประหารชีวิต ถ้ามีครรภ์อยู่ หรือไว้จนพ้นกำหนดสามปีนับแต่คลอดบุตรแล้ว ให้ลดโทษประหารชีวิตลงเหลือจำคุกตลอดชีวิต เว้นแต่เมื่อบุตรถึงแก่ความตายก่อนพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ในระหว่างสามปีนับแต่คลอดบุตร ให้หญิงนั้นเลี้ยงดูบุตรตามความเหมาะสมในสถานที่ที่สมควรแก่การเลี้ยงดูบุตรภายในเรือนจำ</p> <p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2550</p>

ที่	กฎหมายที่ขอแก้ไข	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไขใหม่
3	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์		
3.1	มาตรา 1445	<p>ชายคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากชายอื่นซึ่งได้ร่วมประเวณีกับหญิงคู่หมั้นโดยรู้หรือควรจะรู้ว่าหญิงได้หมั้นกับชายคู่หมั้นนั้นแล้วได้ เมื่อชายคู่หมั้นได้บอกเลิกสัญญาหมั้นตามมาตรา 1442 แล้ว</p>	<p>ชายหรือหญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ร่วมประเวณีกับคู่หมั้นของตน โดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้น เมื่อได้บอกเลิกสัญญาหมั้นแล้วตามมาตรา 1442 หรือมาตรา 1443 แล้วแต่กรณี</p> <p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2550</p>
3.2	มาตรา 1446	<p>ชายคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากชายอื่นซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราหญิงคู่หมั้น โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าหญิงได้หมั้นแล้วได้โดยไม่ต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น</p>	<p>ชายหรือหญิงคู่หมั้นอาจเรียกค่าทดแทนจากผู้ซึ่งได้ข่มขืนกระทำชำเราหรือพยายามข่มขืนกระทำชำเราคู่หมั้นของตนโดยรู้หรือควรจะรู้ถึงการหมั้นนั้นได้โดยไม่ต้องบอกเลิกสัญญาหมั้น</p> <p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2550</p>

ที่	กฎหมายที่ขอแก้ไข	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไขใหม่
3.3	มาตรา 1447/1	<p>สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา 1439 ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ผิดสัญญาหมั้น</p> <p>สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา 1444 ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำชั่วอย่างร้ายแรงอันเป็นเหตุให้บอกเลิกสัญญาหมั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันกระทำการดังกล่าว</p> <p>สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา 1445 และมาตรา 1446 ให้มีอายุความหกเดือนนับแต่วันที่ชายคู่หมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของชายอื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ชายอื่นได้กระทำการดังกล่าว</p>	<p>สิทธิเรียกร้องค่าทดแทนตามมาตรา 1445 และมาตรา 1446 ให้มีอายุความหกเดือน นับแต่วันที่ชายหรือหญิงคู่หมั้นรู้หรือควรรู้ถึงการกระทำของผู้อื่นอันจะเป็นเหตุให้เรียกค่าทดแทนและรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าทดแทนนั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้อื่นนั้นได้กระทำการดังกล่าว</p> <p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2550</p>
3.4	มาตรา 1516 (1)	(1) สามีอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องหญิงอื่นฉันภริยาหรือภริยามีสู้ อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้	<p>(1) สามีหรือภริยาอุปการะเลี้ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉันภริยาหรือสามี เป็นคู่หรือมีคู่ หรือร่วมประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาจิดน อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้</p> <p>*** ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2550</p>